

Preposicions febles

Usos

A	EN
<p>. Introdueix excepcionalment un complement directe en els casos següents:</p> <p>a) Quan el CD és un pronomen personal fort:</p> <p><i>A <u>ell</u>, el recordo.</i></p> <p>b) Davant dels pronoms tots (persones), tothom, ningú. En aquests casos, però, també es pot ometre la preposició <i>a</i>.</p> <p><i>Sempre s'escolta a <u>tothom</u>.</i> <i>Sempre s'escolta <i>tothom</i>.</i></p> <p>c) Quan hi ha un verb sobreentès.</p> <p><i>Jo admiro la Carme i tu a la Maria.</i></p> <p>d) En oracions recíproques.</p> <p><i>S'insultaven l'un a l'altre.</i></p> <p>. Introdueix un complement indirecte:</p> <p><i>Ha comprat un regal a <u>la seva néta</u>.</i></p> <p>. Davant d'un topònim:</p> <p><i>He arribat a Calonge ben aviat.</i></p> <p>. Per expressar lloc físic, davant d'article determinat i de l'interrogatiu <i>quin, quina</i>:</p> <p><i>Hem quedat al restaurant de la cantonada.</i> <i>Desconeixen a <u>quin</u> país va anar a parar.</i></p>	<p>. Davant d'un infinitiu amb valor temporal:</p> <p><i>En arribar (=Quan va arribar), van anar de seguida al cinema.</i></p> <p>. Per expressar lloc físic, davant d'article indeterminat, adjectius o pronoms demostratius, indefinits o numerals:</p> <p><i>Hem quedat en <u>un</u> restaurant del centre del poble.</i> <i>Hem quedat en <u>algun</u> restaurant prop d'aquí.</i></p> <p>. Per expressar temps amb un sentit de duració:</p> <p><i>T'acabaré aquest disseny en <u>vint dies</u>.</i></p> <p>. Introdueix el complement del nom o de l'adjectiu:</p> <p><i>És llicenciada en <u>filologia catalana</u>.</i></p>

<p>Període del dia o de l'any (al matí, a mitja tarda, al vespre, a l'estiu, a la tardor...): <i>Avui al <u>vespre</u> em quedaré a casa.</i></p> <p>. Segles: <i>La decadència va començar al <u>segle</u> <u>XVI</u>.</i></p> <p>Atenció!: L'any 2011 serà recordat pel terratrèmol del Japó.</p>	
<p>Consell pràctic: Per distingir el CD del CI i, per tant, saber quan hem de posar la preposició a o no, es poden fer servir dos mètodes: 1) passar l'oració d'activa a passiva; 2) substituir el complement per un pronom feble de la 3a persona del singular (el, l', la –CD– o li –CI–).</p> <p><i>He visitat el meu veí o He visitat al meu veí?</i></p> <p>1) Si passem l'oració activa a passiva, el resultat és el següent: <i>El meu veí ha estat visitat per mi.</i> Com que la transformació és possible i la frase té sentit, sabem que el complement NO ha de portar preposició.</p> <p>2) Si substituïm el complement del verb (<i>el meu veí</i>) per un pronom (<i>L'he visitat</i>), en fem servir un de complement directe.</p> <p>Així, doncs, la frase correcta és <i>He visitat el meu veí.</i></p>	

AMB	DE
<p>. Expressa mitjà:</p> <p><i>Hi anirem amb cotxe.</i></p> <p>Nota: En aquest cas, també seria correcte fer servir la preposició en – <i>Hi anirem en cotxe.</i></p> <p>. Expressa instrument:</p> <p><i>Li agrada escriure amb ploma.</i></p> <p>. Indica acompanyament:</p> <p><i>Anirà a Barcelona amb la seva cosina. He menjat un plat de pollastre amb samfaina boníssim.</i></p> <p>. Indica contacte:</p> <p><i>Una taula es tocava amb l'altra.</i></p> <p>. Indica manera:</p> <p><i>Escriu amb la mà esquerra.</i></p>	<p>. Introdueix el complement del nom:</p> <p><i>Se sent molta pudor de cremat. Aquesta camisa de quadres és molt bonica.</i></p> <p>. Quan hi ha un nom sobreentès i expressem un sentit partitiu:</p> <p><i>Tinc una llibreta blava i <u>una de vermella.</u></i></p> <p>. Introdueix circumstancials de lloc:</p> <p><i>Arribarà de Barcelona amb tren.</i></p> <p>. Pot introduir, en contextos formals, el subjecte o el complement directe d'un verb principal, quan és infinitiu (acordar, aconsellar, assajar, cercar, decidir, deliberar, desdenyar, desitjar, dignar-se, esperar, exigir, jurar, oferir...):</p> <p><i>M'ha aconsellat de fer-me la roba jo mateixa.</i></p> <p>Nota: En aquest cas, també seria correcte <i>M'ha aconsellat fer-me la roba jo mateixa.</i></p> <p>. Introdueix adjectius qualificatius atribuïts del pronom feble en:</p> <p><i>Si necessites orxata, te'n portaré de bona.</i></p>

Preposicions tòniques

FINS	FINS A
<p>· Davant dels adverbis i de la conjunció que:</p> <p><u>Fins</u> demà!</p> <p>No t'aixequis de la taula <u>fins</u> que no t'ho hagis acabat tot.</p>	<p>· Conté la idea de "direcció cap a un lloc":</p> <p>Me'n vaig <u>fins a</u> l'estanc i torno.</p> <p>· Conté la idea de "transcurs de temps (o d'una successió) cap a un terme":</p> <p><u>Fins a</u> la tarda no arribarà la comanda que espereu.</p> <p>· Davant d'una oració d'infinitiu:</p> <p>No va descansar fins a tenir-ho tot acabat.</p>
<p>Consell pràctic: Una expressió que es construeix sempre amb la preposició a també manté la preposició quan s'hi anteposa la preposició fins i, paral·lelament, si l'expressió es construeix sense la preposició a en altres casos, aquesta preposició tampoc no apareix darrere fins.</p> <p><i>Hem quedat demà! – <u>Fins</u> demà!</i></p> <p><i>Me'n vaig a l'estanc i torno. – Me'n vaig <u>fins a</u> l'estanc i torno.</i></p> <p><i>A la tarda arribarà la comanda que espereu. – <u>Fins a</u> la tarda no arribarà la comanda que espereu.</i></p>	

CAP	CAP A
<p>· Davant dels adverbis:</p> <p>Anirem <u>cap</u> allà!</p>	<p>· Expressa la direcció d'un moviment:</p> <p>Anàvem de dret <u>cap a</u> les roques.</p> <p>· Expressa una referència aproximada (espacial o temporal):</p> <p><u>Cap a</u> la banda de ponent fa més fred. (Referència espacial.)</p> <p><u>Cap a</u> les vuit del vespre ja és fosc. (Referència temporal.)</p>
<p>Consell pràctic: Es pot aplicar la mateixa recomanació pràctica que s'ha explicat en relació amb les preposicions fins i fins a.</p>	

1. Col·loqueu *cap i cap a / fins i fins a* segons convingui:

1. No ens veurem _____ nit o _____ demà.
2. Aquesta botiga estarà tancada des de l'11 _____ 31 d'agost.
3. No es va calmar _____ que el va veure arribar.
4. Van córrer plegats _____ aquell pujol.
5. Et va bé _____ les nou del vespre?
6. M'han fet un contracte temporal, des de l'abril _____ setembre.
7. Estudiaré _____ aprendre'm tot el temari.
8. Havent sopat, se'n va anar _____ aquella reunió.
9. Per presentar la sol·licitud, no hi ha temps _____ la setmana entrant.

VERBS PREPOSICIONALS	CANVI DE PREPOSICIÓ (VERBS PREP. QUE REGEIXEN <u>EN/AMB</u>)	CAIGUDA DE PREPOSICIÓ DAVANT LA CONJUNCIÓ <u>QUE</u>
<i>Pensa <u>en</u> tu. Té interès <u>en</u> això.</i>	<i>Pensa <u>a / de</u> venir. Té interès <u>a</u> aprendre.</i>	<i>Pensa <u>que</u> has de venir. Té interès <u>que</u> aprenguis a llegir.</i>
<i>Vés amb compte <u>amb</u> la brutícia.</i>	<i>Vés amb compte <u>de/a</u> no embrutar-te.</i>	<i>Vés amb compte <u>que</u> no t'embrutis.</i>
<i>Estan acostumades <u>a</u> la feina dura.</i>		<i>Estan acostumades <u>que</u> arribi tard a sopar.</i>
<i>Parla <u>de</u> política amb la seva família.</i>		<i>Parla <u>que</u> la seva família està molt lligada a la política local.</i>

2. Esmeneu quan calgui:

1. La investigació de presumptes corrupcions afecta al sector econòmic.
2. El lladre va donar el botí a la dona del policia.
3. El noi va assassinar al fill del moliner.
4. El Barça va guanyar el Betis.
5. La policia va trobar al segrestat ahir a la matinada.
6. Vam saludar a la seva dona.
7. La crisi política no causa cap mal als teus interessos.
8. Ell estimava la Maria.
10. Ell estava agraït a la Maria.
11. Això, ja ho pots portar a l'amo.
12. El pagès va orientar als turistes.
13. Has telefonat a la teva dona?
14. Conec al director.
15. Crec que podré escriure al meu marit.
16. Ahir vaig visitar al senyor Pere.
17. Crec que podré convèncer al meu marit.
18. S'ha d'avisar als conductors que circulin amb precaució.

3. Ompliu els buits, si cal, amb la preposició corresponent.

1. Pensa _____ venir-hi demà.
2. L'oposició insisteix _____ exigir la reducció de la despesa pública.
3. Després de la lectura dels fets, es va procedir _____ la votació.
4. La secretària l'ha convençut _____ que no se'n vagi abans de dinar.
5. Ha dit _____ la recepcionista _____ que no el molestin durant tot el matí.
6. Molta gent ha criticat _____ el president que hagi substituït _____ l'entrenador.
7. El jutge ha cridat _____ en Joan _____ declarar.

Bibliografia consultada:

- Herrero, P; Valle, M. *Llengua catalana. Material didàctic per a cursos de nivell C*, Escola d'Administració Pública de Catalunya, 2001
- Fernández, A. *Una experiència de normalització lingüística*. Generalitat de Catalunya. Departament de Governació. Direcció General d'Administració Local, 1993
- *Gramaticard. Regles de gramàtica catalana*. Castellnou Edicions, 2006
- Abril, J. *Diccionari pràctic de qüestions gramaticals*, Edicions 62, 1997
- Paloma, D. ; Rico, A. *Diccionari de dubtes del català*, Edicions 62, 1998